

SPIS TREŚCI

Przedmowa	5
Początek epoki porozbiorowej i pierwsze próby odzyskania niepodległości	9
Sytuacja gospodarczo-społeczna ziem polskich na przełomie XVIII i XIX w.	9
Polityka zaborców wobec narodu polskiego	12
Stosunek społeczeństwa do zaborcy	14
Ruch spiskowy w kraju	16
Emigracja po trzecim rozbiore	18
Legiony Polskie	19
Kryzys orientacji profrancuskiej	24
Adam Czartoryski i orientacja na carat	26
Księstwo Warszawskie	29
Utworzenie Księstwa Warszawskiego	29
Ustrój Księstwa Warszawskiego	31
Rok 1809	34
Stosunki gospodarcze i społeczne	37
Życie polityczne	41
Wojna 1812 r. i upadek Księstwa	41
Bilans epoki napoleońskiej	43
Decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej	44
Królestwo Polskie i zabór rosyjski w latach 1815–1830	47
Podstawy prawno-ustrojowe Królestwa Polskiego	47
Wieś i folwark	48
Tworzenie podstaw rozwoju przemysłu	50
Rozwój miast. Nowe grupy społeczne	53
Polityka władz i caratu	54
Sytuacja Polaków w zachodnich guberniach Cesarstwa Rosyjskiego	57
Opozycja liberalna	58
Środowiska opozycji nielegalnej	59
Tajne związki młodzieżowe	60
Wolnomularstwo Narodowe i Towarzystwo Patriotyczne	63
Kontakty Towarzystwa Patriotycznego z dekabrystami	64

Rozbicie Towarzystwa Patriotycznego i sąd sejmowy	66
Sprzysiężenie podchorążych	67
Królestwo w przeddzień wybuchu powstania	68
Powstanie listopadowe	69
Noc Listopadowa	69
Pierwsze dni powstania. Klub patriotyczny	70
Dyktatura Chłopskiego i utworzenie Rządu Narodowego	72
Ugrupowania polityczne. Sprawa włościańska	74
Zimowe i wiosenne działania wojenne	79
Ludy i rządy europejskie wobec powstania	82
Kryzys powstania. Wystąpienie ludu warszawskiego 15 sierpnia 1831 r.	83
Upadek i bilans powstania	86
Pozostałe ziemie polskie w pierwszym trzydziestoleciu XIX w.	89
Zabór pruski w początkach XIX w.	89
Reforma regulacyjna (uwłaszczenie chłopów) w zaborze pruskim	90
Rolnictwo w zaborze pruskim w pierwszej połowie XIX w.	91
Rozwój przemysłu w zaborze pruskim	92
Polityka rządu pruskiego wobec Polaków	94
Walka z germanizacją	95
Rzeczpospolita Krakowska	97
Zabór austriacki	99
Wielka emigracja	101
Liczebność, warunki bytu i główne ośrodki emigracji	101
Pierwsze komitety emigracyjne. Fiasko dążeń do utrzymania jednności politycznej emigracji	102
Problematyka sporów emigracyjnych i źródła rozbieżności	104
Obóz Czartoryskiego	105
Ugrupowania umiarkowanie demokratyczne	108
Towarzystwo Demokratyczne Polskie	109
Gromady Ludu Polskiego	112
Życie umysłowe emigracji	114
Emigracja a kraj	116
Kraj w latach 1831–1845	118
Sytuacja międzynarodowa	118
Represje w zaborze rosyjskim	118
Represje i zaostrzenie kursu politycznego na innych ziemiach polskich	120
Przemiany w rolnictwie i sytuacji wsi w Królestwie Polskim. Porównanie z pozostałymi zaborami	121
Rozwój przemysłu	122
Początki pracy organicznej	123
Baza społeczna i główne ośrodki ruchu spiskowego	125
Partyzantka Zaliwskiego i spiski w Galicji	126
Związki tajne w Królestwie, na Ukrainie i Litwie	128
Organizacje spiskowe w Poznańskim i Królestwie po 1839 r.	129
Związek Chłopski Ściegiennego	132
Przygotowania do powstania trójzaborowego i walka o kierownictwo spisku ...	133
Rok 1846	135
Załamanie się planów powstania trójzaborowego	135

Powstanie krakowskie. Manifest Rządu Narodowego	137
Zabiegi Dembowskiego o wciągnięcie mas ludowych. Upadek powstania	137
Powstanie chłopskie w Galicji	139
Zmiany w sytuacji chłopów w zaborze rosyjskim	142
Następstwa powstania 1846 r. Wcielenie Rzeczypospolitej Krakowskiej do Galicji	143
Wiosna Ludów	145
Sprawa polska w rewolucjach europejskich	145
Powstanie poznańskie	146
Liga Polska i Koło Polskie	149
Wiosna Ludów na Pomorzu	152
Wystąpienia klasowe na Śląsku i budzenie się polskości	153
Rok 1848 w Galicji. Reforma uwłaszczeniowa	155
Polacy w rewolucjach we Francji, Włoszech i Niemczech	159
Udział Polaków w rewolucji węgierskiej i próbach uzgodnienia współdziałania ludów słowiańskich	161
„Trybuna Ludów” Mickiewicza	164
Znaczenie rewolucji 1848 r.	165
Sytuacja międzynarodowa i sprawa polska w latach pięćdziesiątych	165
Powstanie styczniowe 1863—1864	168
Kryzys caratu i sytuacja międzynarodowa po wojnie krymskiej	168
Rozwój przemysłu i sytuacja wsi w zaborze rosyjskim	169
Aktywizacja „warstw oświeconych” społeczeństwa	171
Początki konspiracji	172
Manifestacje patriotyczne i ruch polityczny 1861 r.	173
Wykryształowanie się obozów politycznych „białych” i „czerwonych”	177
System Wielopolskiego i jego fiasko	178
Program Komitetu Centralnego i przygotowania powstańcze	179
Wybuch powstania	181
„Biali” u steru powstania	182
Wojna partyzancka	184
Powstanie na innych ziemiach zaboru rosyjskiego. Pomoc z zaboru austriackiego i pruskiego	186
Rządy i ludy wobec powstania	187
Dyktatura Traugutta i upadek powstania	189
Znaczenie powstania	190
Kultura doby klasycyzmu i romantyzmu (1795—1864)	193
Warunki rozwoju kultury	193
Kultura okresu klasycyzmu	195
Kultura doby romantyzmu	204
Zabór rosyjski po powstaniu	215
Polityka rządu	215
Wieś po uwłaszczeniu	217
Proces uprzemysłowienia	220
Burżuazja, klasa robotnicza, inteligencja	222
Nurty polityczne. Pozytywizm	225
Pierwsi socjaliści. Proletariat	229
II Proletariat. Związek Robotników Polskich	232

Zabór pruski w erze Bismarcka	236
Rolnictwo. Komunikacja	236
Rola Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Urbanizacja	238
Sytuacja polityczna w okresie zjednoczenia Niemiec	240
Praca organiczna	241
Od Kulturkampfu do Komisji Kolonizacyjnej	245
Walka z germanizacją Kaszub, Mazur i Warmii	247
Odrodzenie narodowe na Śląsku. Karol Miarka	249
Początki ruchu robotniczego	251
 Autonomia galicyjska	254
Dysproporcje rozwoju gospodarczego	254
Walka o autonomię	256
Obóz rządzący. Stańczycy	258
Kierunki opozycyjne: demokraci, ksiądz Stojalowski, Bolesław Wysłouch ...	260
Początki ruchu robotniczego	263
Kwestia narodowa. Ruch ukraiński w Galicji i polski na Śląsku Cieszyńskim ..	265
 Emigracja polityczna w latach sześćdziesiątych — osiemdziesiątych XIX w.	267
Liczebność i rozproszenie terytorialne	267
Organizacje emigracyjne w latach 1864—66	269
Zjednoczenie Emigracji Polskiej. Organizacja Ogółu	271
Stosunki z rewolucjonistami europejskimi	273
Polacy a I Międzynarodówka i Komuna Paryska	274
Liga Polska	277
Emigracja socjalistyczna	279
 Przemiany gospodarcze na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX w.	282
Industrializacja i urbanizacja Królestwa	282
Rolnictwo	285
Rolnictwo zaboru pruskiego	288
Rola przemysłu górnośląskiego	290
Próby wyjścia z zacofania gospodarczego w Galicji	292
Ruch spółdzielczy	296
 Ruch robotniczy w latach 1892—1904	297
Powstanie PPS i SDKP	297
„Starzy” i „młodzi” w PPS	301
SDKPiL na początku XX w. Teoria Róży Luksemburg	303
Od Galicyjskiej Partii Socjaldemokratycznej do PPSD	306
PPS zaboru pruskiego a niemiecka socjaldemokracja	309
 Narodowa Demokracja (do 1904 r.)	312
Powstanie Ligi Narodowej	312
Liga Narodowa wobec przejściowych sukcesów ugodowców w Królestwie	313
Próby szerszej aktywności trójzaborowej	315
Początki działalności w zaborze pruskim i Galicji	317
 Rewolucja 1905—1907 r. w Królestwie Polskim	321
Polityka caratu i opór społeczeństwa na początku XX w.	321
Wybuch rewolucji. Początek 1905 r.	324
1 Maja i powstanie czerwcowe	326

Strajk powszechny w październiku i listopadzie	327
Kontrofensywa reakcji. Wybory do I i II Dumy	331
Działalność oświatowa i legalizacja stowarzyszeń	334
Zmiany w układzie sił politycznych w Królestwie Polskim w latach 1905–1914 ...	337
Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy	337
Rozłam w PPS	339
PPS-Lewica	340
PPS-Frakcja Rewolucyjna	342
Początki ruchu ludowego w Królestwie. Polski Związek Ludowy	343
Siewbiarze i zaraniarze	344
Narodowa Demokracja głównym ugrupowaniem prawicy	347
Rosyjska orientacja endecji. Od opozycji do rozłamów	349
Ewolucja NZR i NZCh	350
Liberałowie, Chrześcijańska Demokracja, ugodowcy	352
Żydowski ruch robotniczy	354
Polityka rządu w okresie reakcji	354
W przededniu wojny	357
Sytuacja polityczna w zaborze pruskim w latach 1890–1914	359
Polityka germanizacyjna. Hakata	359
Ekonomiczny bilans walki narodowej. Polski system kredytowy	362
Aktywność polityczna mieszczaństwa. Wzrost wpływów Narodowej Demokracji	365
Lata 1905–7. Strajk szkolny	368
Przemiany polityczne na Śląsku	369
Polski ruch odrodzenia narodowego na Mazurach i Warmii. Mazurska Partia Ludowa	370
Polsko-Katolicka Partia Ludowa i ruch młodokaszubski	372
Rola ZZP w ruchu zawodowym. Zerwanie PPS z socjaldemokracją niemiecką ..	374
Konflikty polityczne w Galicji przed I wojną światową	376
Era Badeniego	376
Związek Stronnictwa Chłopskiego	378
Stronnictwo Ludowe	379
Walka o powszechne prawo wyborcze w latach 1905–7	381
PSL a konserwatyści. Rozłam 1913 r.	385
Narodowa Demokracja w latach 1907–14.	387
Błoki polityczne i konflikty narodowościowe	388
Geneza Legionów	391
Emigracja zarobkowa i skupiska polonijne	395
Migracje drugiej połowy XIX i początków XX w.	395
Polonia w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej	397
Organizacje polonijne	399
Szkolnictwo i prasa	402
Emigracja w Kanadzie, Brazylii i Argentynie	403
Niemcy. Rola Zagłębia Ruhry	406
Inne kraje Europy Zachodniej. Rosja	409
Kultura drugiej połowy XIX i początków XX w.	411
Oświata i nauka	411
Prasa	420

421	Okres pozytywizmu
430	Okres Młodej Polski
438	Ogólna charakterystyka epoki
438	Konsekwencje rozbiorów
439	Zmiany gospodarcze
441	Zmiany społeczne
443	Sytuacja polityczna narodu
445	Ruchy społeczne i nurty polityczne
448	Kształtowanie się nowoczesnych nurtów politycznych
452	Polskie społeczeństwo u progu pierwszej wojny światowej
452	Główne tendencje rozwoju kultury i świadomości społecznej
456	Bibliografia
466	Indeks osób
478	Indeks nazw geograficznych i etnicznych
487	Indeks rzeczowy